

'Liever tien vogels in de lucht...

en één op de handschoen', luidt het devies bij verjaging met een roofvogel.

Met gepaste trots laat Mart Schrieken, eigenaar van Valkerij Schrieken en vogeloverlast.info, de effecten van zijn verjaagacties zien. De vier- tot zeshonderd meeuwen, maar ook duiven, kraaien en kauwen, die in de kop van Noord-holland verblijven, nemen graag plaats op de plekken waar Mart de vogels probeert te verjagen. Dit plaatsnemen is niet zozeer het probleem, maar dat de vogels er een feces-feestje van maken des te meer. Een groot, grijs-wit plakkaat vogelstront op een steiger is het bewijs van de aanwezigheid van de vogels. Toch is het de opeenhoping van andere factoren, in plaats van alleen poep, de reden om de vogels te verjagen.

Met de open zee op steenworpafstand zijn hoge gebouwen voor meeuwen natuurlijk uitgelezen plaatsen om nesten te bouwen, maar door de publieke functie van de gebouwen en de naastgelegen passantenhaven is dat niet wenselijk. Het nestvrij houden van dit gebied heeft dan ook de prioriteit. Het is niet zozeer de taak van de verjager om de hele haven te ontdoen van meeuwen. Het is de opdracht om het probleem beheersbaar en de overlast beperkt houden. Zeker als de dagen weer langer worden en mensen meer gebruik gaan maken van de haven, neemt de overlast van de meeuwenkolonie en een grote groep nestelende duiven flink toe. Naast de

poep, het rondslingerende nestmateriaal, af- en aanvliegen van vogels en bijbehorend kabaal is ook de hoeveelheid natuurlijke slachtoffers van zo'n kolonie meeuwen als overlast aan te merken. Weinig mensen vinden het een goed begin van hun vakantie of weekend weg om aan hun kinderen uit te moeten leggen dat niet alle jonge meeuwen en duiven meteen kundig wegvliegen als ze voor het eerst over het randje van de dakgoot kijken.

'Scary Man' en sirenes

Naast de hygiënische en esthetische bezwaren is er ook nog de materiële schade aan de constructies. Dat zelfs een duif behoorlijk van zich af kan bijten

wordt bewezen door het feit dat de hydraulische rammen en het binnenwerk van de sluisdeuren zo waren aangetast door de bijtende bestanddelen van de vogelpoep dat deze vervangen moesten worden. Een kostbare klus die zeker meegespeeld zal hebben in de zoektocht naar oplossingen. Regelmatig gebeurde het dat een duif of kauw een ingang vond tot een van de gebouwen of dat een meeuw door een raam vloog en vervolgens het alarm deed afgaan. Dit leverde de nodige overlast op voor omwonenden en de hulpdiensten die verplicht iedere keer moesten komen controleren. Omdat dit meerdere malen per week gebeurde, ging men op zoek naar een vaste oplossing voor het

probleem. De eerste pogingen met behulp van megafoons die afschrikkende roofvogel- of meeuwengeluiden afspelen en een zogenaamde Scary Man, een plotseling opkomende pop in combinatie met een sirene, mochten niet baten. Beide middelen hadden wel effect, maar precies zo lang totdat de te verjagen vogels doorhadden dat er uiteindelijk niets met ze gebeurt. Net als dat de gemiddelde, ingeburgerde gans niet meer terugdeint voor ritsellint of een veld vol vlaggen, waren de meeuwen redelijk snel gewend en was er behalve drie weken geluidsoverlast voor de buurt niets veranderd.

Bij toeval kwam men bij de valkenier terecht die daar nu gemiddeld drie keer in de week rustig en met zorg de vogels komt verstoren. Mart legt uit dat de verjagingsacties met zijn roofvogels het meeste effect hebben in de nestelperiode. "Als je vanaf maart aan alle vogels in de buurt duidelijk kunt maken, dat deze plaats tot het territorium behoort van een roofvogel, dan wordt het voor een door cupid geraakt stelletje meeuwen een stuk minder interessant om daar hun nest

te gaan bouwen. Het resultaat mag er naar wezen, want sinds twee jaar is het gebied nestvrij. Om dan vervolgens achterover te gaan zitten is geen optie, omdat de jongen uit vorige jaren de volwassenheid bereiken en op zoek gaan naar hun voorheen veilige geboorteplaats", aldus de ervaren verjager.

Schijnaanvallen

De twee 'Harris Hawks' (woestijnbui-zerds) doen rustig hun ronde achter de valkenier aan en slaan af en toe een scherpe blik naar de rondvliegende meeuwen en kraaien. Rustig vliegend, af en toe een korte schijnaanval, om vervolgens weer doodleuk vanaf een paal alle vogels in de buurt angst in te boezemen. Voor mij voelt het geheel een beetje als een wandeling met een 3D-hond, maar dan letterlijk met haken en ogen. Waar het rond laten lopen van een hond als de normaalste zaak van de wereld wordt gezien, zit dat met het rond laten vliegen van een roofvogel toch net even anders. Naast de gebruikelijke toestemming van de eigenaar en een vergunning van de provincie is

vooral de beperking 'alleen binnen de bebouwde kom' er een die voor de geweerjager wel een beetje vreemd kan overkomen. Echter een middag buiten waarbij het zelf afgerichte dier mooi werk laat zien, is een voldoening die voor menig geweerjager herkenbaar is.

Schaakpartij met meeuwen

Saillant detail was dat op het moment van aankomst met de auto er geen meeuw te zien is, maar zodra de buizerds losgelaten worden, gadeslagen door een ver verwijderde meeuw, in een mum van tijd de lucht gevuld is met krijsende meeuwen. Als leek, vraag ik hardop aan Mart of het dan niet een averechts effect heeft, waarop hij uitlegt dat vogels juist op gevaar afkomen. Maar natuurlijk... denk ik, kraaien komen soms ook op een goedgefloten kraaiendoodskreet uit een lokfluit af. Doordat de meeuwen zelf op zo'n manier meewerken aan de koppeling tussen angst en de locatie, heeft de aanwezigheid van de roofvogels veel meer impact op de kolonie als geheel dan een willekeurig afschrikmiddel. Toch blijft voorzichtigheid geboden en is een

strategische aanpak noodzakelijk, als ware het een schaakpartij met meeuwen. Nooit op dezelfde dagen, nooit op dezelfde tijdstippen, anders raken de meeuwen teveel gewend aan de bekende zetten. Het is voor iemand, onbekend met de sport, wel een spelletje op hoog niveau met zeer defensieve spelers. Uiteindelijk is de vrijelijk bewegende dame alleen in staat een vogelvrij verklaarde toren te slaan.

Braune Möwen

Dat de roofvogels toch ook een grote aantrekkingskracht hebben, blijkt wel uit de vragende blikken van voorbijgangers en de wijzende kindervingertjes richting de imposante woestijnbuisers. Als een duits stel de nieuwsgierigheid niet meer kan bedwingen, komt het hoge woord eruit: 'Sind das braune Möwen?' Ondanks dat Mart vindt dat er ook een educatieve functie uitgaat van zijn verjagingsactiviteiten, moet hij wel

ergens een grens trekken. In mijn allerbeste steenkolenduits leg ik uit dat het geen bruine meeuwen zijn, maar buizers. Het daaropvolgende antwoord: "Ik dacht dat buizers alleen in grote bossen leven, nooit gedacht dat ze ook in havens voorkomen." laat wel blijken dat de beeldvorming over natuur in het algemeen en de valkerij in het bijzonder nog een lange vlucht te gaan heeft. ■

